

Зінчук Людмила

*студентка гр. ОА 21 спец. 071 «Облік і оподаткування»,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник: Кулинич М. Б., к.е.н.,
доцент кафедри обліку і аудиту*

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ ІЗ СТИПЕНДІАТАМИ

Для кожного студента є дуже важлива фінансова підтримка протягом навчального року, тобто стипендія. Грошова винагорода є стимулом для студентів, вона заохочує їх до навчального процесу та допомагає стати більш відповідальними. Відповідно стипендія – це грошове забезпечення, яке призначається із загального фонду державного бюджету та регулярно надається особам, що навчаються на денних відділеннях вищих і середніх спеціальних навчальних закладів на бюджетній основі, а також особам, які проходять підготовку на стаціонарі в аспірантурі та докторантурі [1].

Слід зазначити, що розрахунки за стипендіями – одна з найбільш трудомістких ділянок облікової роботи бухгалтерів навчальних закладів. Виплата стипендій здійснюється відповідно до Постанови КМУ за станом на 12.07.2014 № 882 «Питання стипендіального забезпечення» [2]. Згідно із цим Порядком, розмір стипендії визначається в неоподатковуваних мінімумах доходів громадян на місяць залежно від типу навчального закладу, спеціальності, успішності, наявності права в особи на отримання державних пільг і гарантій, установлених для окремих категорій громадян [2].

На даний момент стипендії можна поділити на академічну і соціальну. Академічна стипендія призначається студентам, курсантам, учням ПТУ та іншим особам за результатами навчання. До академічних стипендій належать:

1. Ординарні (звичайні) академічні стипендії;
2. Іменні або персональні стипендії навчального закладу;
3. Стипендії Президента України, Верховної Ради України, КМУ, іменні стипендії розмір і порядок призначення яких встановлюються окремими нормативними актами. Наприклад такими стипендіями є стипендія О. Гончара, імені М. С. Грушевського, імені Т. Шевченка та інших визначних діячів України. Її розмір встановлюється окремими постановами КМУ.

Академічна стипендія призначається за результатами сесії з першого числа місяця, що настає за місяцем, у якому закінчилась сесія згідно з навчальним планом. Студентам першого курсу до першої сесії призначається стипендія в мінімальному розмірі [3].

Соціальна стипендія призначається студентам, які потребують соціального захисту та за підсумками навчання не одержують академічну стипендію [4].

Також потрібно звернути увагу, що функції обліку особового складу студентів та інших стипендіатів покладено на студентський відділ кадрів, науковий відділ, відділ докторантури та аспірантури [8]. Студентам на 1 вересня присвоюється кодове чи цифрове позначення, яке виконує роль, аналогічну табельному номеру [8]. Зазначений кодовий знак закріплюється за студентом на весь час його навчання і фіксується у студентському квитку, заліковій книжці й у всіх первинних документах з обліку стипендій [1]. Зазначені структурні підрозділи акумулюють інформацію щодо оцінок, отриманих студентами під час екзаменаційної сесії за кожним навчальним предметом, у вигляді відомостей на здачу іспитів та заліків. Деканати повинні організувати роботу так, щоб упродовж двох днів після закінчення екзаменаційної сесії підготувати матеріали для передачі. Для цього потрібно чітко встановити термін здачі викладачами відомостей на іспит чи залік [5].

Після обробки інформації й узагальнення її у вигляді відомостей результатів екзаменаційної сесії (з визначенням середнього балу) по навчальних групах деканати

передають зазначені накопичувальні документи для вирішення питань призначення чи позбавлення стипендій до стипендіальної комісії. Стипендіальна комісія формується наказом ректора в складі [5]

- керівника установи;
- деканів (завідувачів відділень);
- представників профспілкової організації;
- бухгалтера розрахункового сектора (групи розрахунків зі стипендіатами).

Комісія після розгляду документів щодо призначення стипендій формує реєстр учнів, студентів, курсантів, яким призначається стипендія.

Відповідно до графіка документообігу, носії облікової інформації надходять до бухгалтерії. Бухгалтер розрахункового сектора здійснює розрахунок стипендії складанням розрахункових чи розрахунково-платіжних документів за групами [8]. Виплати студентських стипендій на практиці здійснюються двома способами: через касу навчального закладу; через уповноважені установи банку (платіжною картою) [5].

Також слід зазначити про зміни, що до кінця 2016 р. облік стипендій регулювався Планом рахунків бухгалтерського обліку для бюджетних установ [6]. Розрахунки за стипендіями велися за субрахунком 662 «Розрахунки зі стипендіатами» [6]. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затверджений Наказом Мінфіну України від 31.12.2013 № 1203, з 1 січня 2017 р. він почав діяти лише для бюджетних установ і державних цільових фондів. Згідно з уведеним Планом рахунків, розрахунки за стипендіями обліковувалися вже за субрахунком 6512 «Розрахунки з виплати стипендій, пенсій, допомоги та інших трансфертів населенню» [7].

Отже можна зробити висновок, що ведення обліку розрахунків зі стипендіатами є дуже трудомісткою працею, адже бухгалтерський облік повинен забезпечувати своєчасність і правильність розрахунків зі стипендії, а також контроль за правильним використанням стипендіального фонду. Також варто звернути увагу, що розрахунки зі стипендії відзначаються великим обсягом облікової інформації, типовими операціями із щомісячного нарахування стипендій і вирахувань з них.

Список використаних джерел

1. Свірко С.В. Організація бухгалтерського обліку в бюджетних установах: навч. посіб для студ. вищ. навч. закл. К.: КНЕУ, 2004. 380 с.
2. Про питання стипендіального забезпечення: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.07.2004 № 882 [Електронний ресурс].
3. Михайлов М. Г. Бухгалтерський облік у бюджетних установах. Навч. посіб. / М. Г. Михайлов, М. І. Телегунь, О. П. Славкова – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 384 с.
4. Облік розрахунків зі стипендіатами / [Електронний ресурс].
5. Основи обліку в бюджетних організаціях: навч. посіб. / П.Й. Атамас, В.Я. Плаксієнко, В.О. Гуня. К.: Центр навчальної літератури, 2003. 284 с.
6. . План рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ: Наказ Міністерства фінансів України від 26.06.13 № 611 [Електронний ресурс].
7. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.13 № 1203 [Електронний ресурс].
8. Шиндригоренко М. Т. Розрахуки із стипендіатами: проблемні аспекти нарахування та обліку / [Електронний ресурс]